

УЧЕННЯ Г. СКОВОРОДИ ПРО ТРИ СВІТИ ТА ДВІ НАТУРИ

Сгоров Д.А., гр. МВ-21

Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. **Варипасв О.М.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Основною проблемою філософії Сковороди є проблема людини, її щастя і шляхів досягнення цього щастя. Ця проблема органічно впливає з філософської системи Сковороди, з його вчення про дві натури і три світи. Логічним завершенням філософського вчення були не лише розроблені на його основі етичні принципи, а й власне життя філософа, яке він підпорядкував реалізації цих принципів. У своєму практичному житті він прагнув не відступати від них. Отже, щоб зрозуміти і сенс життя Сковороди, і сутність його філософії, необхідно розкрити зміст його філософської системи.

Онтологічною основою вчення Сковороди є концепція трьох світів і двох натур: "Весь світ складається з двох натур: одна – видима, інша - невидима. Видима натура називається «тварь», невидима – Бог". Це перший основоположний принцип філософської системи Сковороди, спираючись на який можна стверджувати, що філософська позиція мислителя – об'єктивний ідеалізм.

Сковорода учив, що в усьому треба бачити двоїстість: видиме і невидиме, зовнішнє і внутрішнє, тілесне і духовне, тлінне і вічне, «тварь» і Бог, матерію і форму, старе і нове, явне і таємне.

Матеріальний світ існує всюди і не можна знайти жодного місця, де б його не було. Але так само всюди існує і невидимий світ, тобто видимий і невидимий світи нерозривно пов'язані один з одним.

Думку про те, що основою всіх речей, їх діяльністю і рушійною силою є саме невидима натура (Бог, дух), Сковорода розкриває і поглиблює у філософському творі "Наркісс" (1767). У цій роботі мислитель пише, що невидимість "першенствує" в усіх без винятку речах матеріального світу і в самій людині. А Бог є не що інше, як "вічна глава і таємний закон у тварній натурі".

Якщо задуматися над його вченням, то його не можна приймати як порожні слова. Можливо, цим пояснюється, чому ми не можемо відчувати або побачити Бога, Бог виступає як духовна субстанція. Причому тут немає поняття це добре чи це погано, просто це одне пояснення, яка різниця між духовним і матеріальним світом.

Духовне ми не можемо бачити чи спробувати його на дотик, тому можливо, не просто так віруючі люди вважають, що багато речей з матеріального світу тільки спокушають та розбещують людей, отже можна казати про матеріальний світ як царство «тварного».